

Slovenská komisia Dejepisnej olympiády

**Okresné kolo Dejepisnej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
7. ročník, školský rok 2014/15
Testové úlohy pre kategóriu F (6. ročník ZŠ a 1. ročník OG)**

Megjegyzés: a monotematikus rész kérdéseit * jelöltük meg

1.* A kőkorszakot három korszakra osztjuk. A tudósok ezekre a korszakokra tudományos kifejezéseket is használnak. Az alábbi lehetőségek közül válaszd ki a megfelelőket és ezeket írd le a válaszívre.

mezolit, brizolit, neolit, paleolit, paelolit, zeolit

2.* Szlovákia területén több emberi csontvázleletet találtak. A csontleletek melyik két Homo családba sorolhatók?

3.* Éltek az őskorban mamutok a mai Szlovákia területén?

4.* Az alábbi fogalmak közül válaszd ki azokat, amelyek jellemzőek az őskorszakra és azokat amelyek jellemzőek az újkőkorszakra.
A válaszívre csak a sorszámokat írd le.

- 1) csiszoltkő eszközöket használtak
- 2) ideiglenes hajlékok építése
- 3) a vadászattal és gyűjtögetéssel szerzett élelem
- 4) hosszú nagy hajlékok építése
- 5) a művészet első megnyilvánulásai
- 6) kerámiaedények készítése

5.* Az alábbi lehetőségek közül válaszd ki, mit ábrázolt az őskorban a vénusz szobor. Milyen értékű –koronában mérve - pénzérmén volt látható az egyik őskori vénusz?

- a) bolygó modellje
- b) nő modellje
- c) totem állatmodell

6.* Mit neveztek **tell-nek**?

7.* A neolit kor emberének már volt vallási elképzelése. Kit, vagy mit tiszteltek? Az alábbi lehetőségek közül válaszd ki a két megfelelőt..

- a) Nagy Anya
- b) Nagy Atya
- c) Mars
- d) Hold

8.* Melyik két fém ötvözetéből állították elő a bronzot?

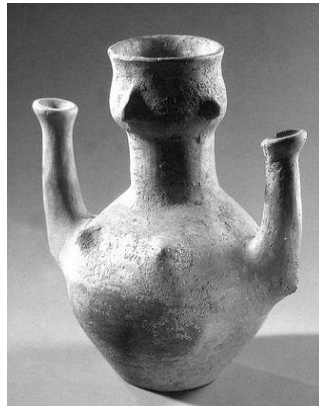
9.* Magyarázd meg az urnamező fogalmát

10.* Az archeológusok az egyik lelőhelyen Kr. e. 14. századból származó bronz ékszer és Kr. e. 16. századból való kést találtak. Melyik lelet volt az idősebb?

11.* Az alábbi ábrán látható régészeti leleteket sorold ahhoz a helyhez, ahol ezeket fellelték. A válszívre írd a helyes betű és számpárokat.

1

2

3

4

- a) Svodín -Szőgyén
- b) Bratislava - Pozsony
- c) Nižná Myšľa - Alsómislye
- d) Chorvátsky Grob - Horvátgurab

12.* Sorold a válszíven található évszámokhoz, az őskorszak területünkhöz kapcsolódó megfelelő időszakát.

13.* Szlovákiában több régészeti leletet találtak, melyek közül a kardok a legismertebbek.(a képen látható).

- a) Milyen anyagból készültek?
b) A régészet milyen néven ismeri ezeket a kardokat?

14.* Az alább felsorolt fémek közül melyik négyet ismert és használt a vaskorszak embere?

réz, alumínium, magnézium, arany, ezüst, króm, ón

15.* A nyolcírányú rejtvényben találd meg a területünkön tartózkodó keltákkal kapcsolatos négy kifejezést.

W	I	U	V	B	K	E	L
N	O	N	N	O	S	S	O
Q	A	P	R	G	U	I	L
I	C	Y	P	U	D	A	M
D	G	C	U	I	Z	B	N
R	A	S	U	T	D	Y	M
A	C	R	H	F	J	U	K
B	D	P	I	E	C	T	M

16.* Szlovákia területe határos volt a Római birodalommal. A rómaiak több erődítményt és táborhelyet építettek, melyekből néhányat eredeti nevükön ismerünk. A válaszíven található területek nevéhez írd a latin megfelelőjüket.

17.* Olvasd el az alábbi szöveget és javítsd ki az öt hibás részt. A vastagon szedett szavak helyesek és nem változtathatók/javíthatók. A válaszívre írd a hibás adatot és írd hozzá a helyes választ.

*Rímsky spolucisár **Marcus** Antonius, vládnuci v rokoch 161 – 180 po Kr., viedol rímske légie do boja proti Narkomanom a Kvádom, čo boli keltské kmene žijúce na území dnešného Slovenska a Česka. Počas svojej výpravy na brehu rieky Váh písal svoje filozofické úvahy.*

18. A mellékelt ábrán a 19. század jeles természettudósa látható. Írd le a nevét és az ember fejlődésével kapcsolatos elméletének megnevezését.

19. Nézd meg a válaszíven az ember fejlődésének egyes szakaszait és állapítsd meg a helyes sorrendet.

20. A szlovák régészettan üttörői közé sorolható, részt vett a „Muzeálna slovenská spoločnosť” megalapításában. A neve és a vezetékeve kezdőbetűi A és K. Írd le az ismert személyiség teljes nevét.

21. A válaszíven írd az ember elődeihez a megfelelő jellemzést.

- 1) Képes volt egyszerű eszközöket készíteni.
- 2) A mai embernél erősebb és hatalmasabb termetű volt.
- 3) Csontvámaradványait Afrikában találták meg.
- 4) Benépesítette Európa és Ázsia részeit.

22. Az ún. Hadari Lucy (a képen) a legjelentősebb régészeti leletek közé tartozik, amelyek az ember fejlődéséről tanúskodnak. Az ember melyik elődjéhez sorolható?

- a) Az ügyes ember
- b) A Neander-völgyi ember
- c) Australopithecus

23. Mit értünk a kultúrnövény fogalma alatt?

- a) szántóföldet, melyen kultúrnövényt termesztenek
- b) az őskori művész alkotásainak gyűjteményét
- c) a vadon termő növény nemesítését

24. Mit jelent a termékeny félhold fogalom?

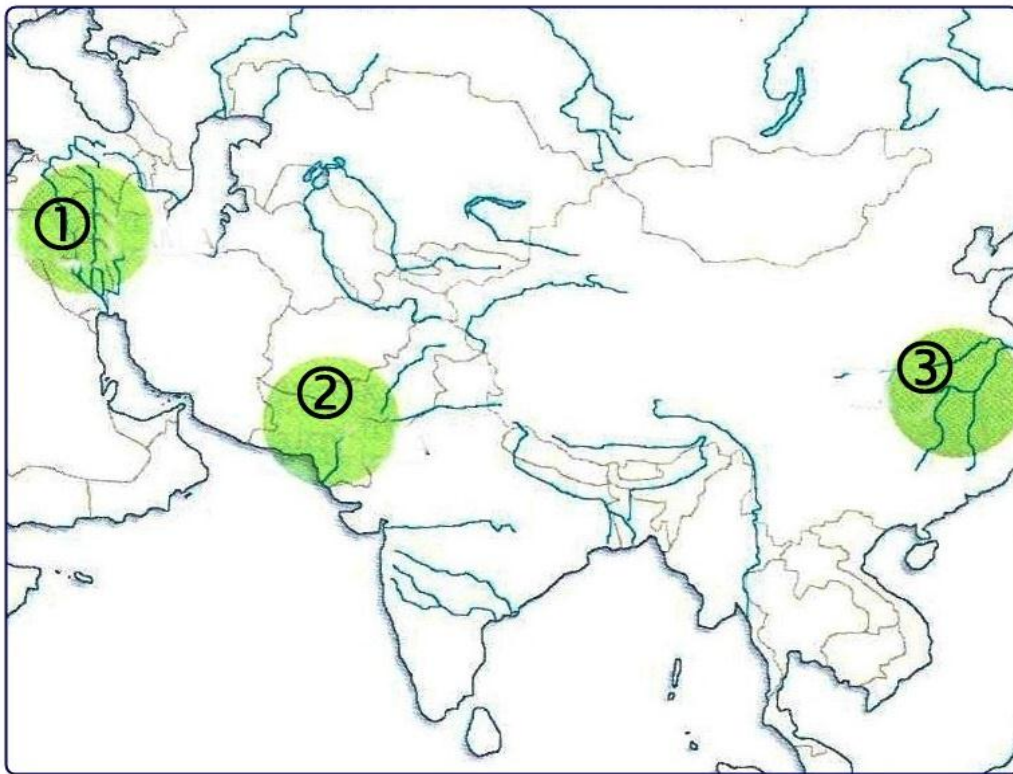
- a) félhold alakú teraszos szántóföld, melyet Kínában használtak a neolit korban.
- b) egyiptomi rövid nyári időszak, amikor a legtöbb termés megtermett
- c) a legrégebb neolit kori civilizáció időszaka

25. Kr. e. 3 200 körül Nyugat- Európában az emberek kör alakú hatalmas kőblokkokat építettek. Az építményeket főleg vallási célokra használták. A képen a legismertebb, dél-angliai fennmaradt köralakú építmény látható.

- a) Hogyan nevezzük ezeket a hatalmas kőépítményeket?
- b) Mi a neve a képen látható építménynek?

26. Az alábbi térképen három jelentős régió látható, ahol a legrégebbi ókori civilizáció keletkezett. Írd le a nevüket és egészítsd ki a hiányzó negyedik ókori civilizációval amelyik nincs a térképen feltüntetve.

27. Az Eufrátesz és a Tigris folyók közti legrégebbi ókori civilizáció területén több hatalmas állam váltotta egymást. Az alábbi államok közül válassz ki három olyat, amelyek azon a helyen létesültek.

Egyiptom, Sumér városállamok, Fönícia, Asszírbirodalom, Babilon

28. Az ókori Egyiptomban nagy hangsúlyt helyeztek a halál utáni életre. A fáraók és főembereik pompás sírkamrába – piramisokba és sziklába vájt sírokba temetkeztek. A képeken a két legismertebb területen található sírhelyek láthatók. Írd le, a két terület nevét.

29. A görög civilizáció ,mely a világnak a filozófiát és a demokráciát ajándékozta, a mínósi és a mükénéi civilizációra épült.

- a) A mellékelt ábra melyik civilizációhoz köthető?
- b) Hogy nevezték az említett civilizáció fővárosát?

30. A görög civilizáció két törzs kultúrájából keletkezett, melyek fokozatosan letelepedtek Görögország területén. Írd le a törzsek nevét.

31. Egészítsd ki a válaszíven található görög mondák hőseinek nevét.

32. Az athéni politikusok és törvénytudók politikai reformokat akartak bevezetni, hogy jobbá tegyék a lakosság életét. Kr.e. 594-ben Szolón több újítást vezetett be, Kleiszthenés pedig demoktarikus változásokat fogadtatott el Kr.e. 510 körül. Az alább felsorolt intézkedések közül válassz ki kettőt, melyet Szolón vezetett be és hármat, melyet Kleiszthenés fogadtatott el.

- 1) Megszüntette az athéniak adósrabszolgaságát
- 2) Minden polgárnak egyenlő jogokat adott.
- 3) A szabad lakosságot vagyonuk nagysága szerint négy osztályra osztotta.
- 4) A lakosságot lakóhelyük szerint 10 phülére osztotta.
- 5) Bevezette a cserépszavazást, amely alapján elűzhették azokat a lakosokat, akik veszélyeztették a demokráciát.

33. Egypt'ania Az egyiptomiak Nagy Zöld tengernek nevezték, a görögök Mesógeios Thálassa néven ismerték és a rómaiak Mare Nostrum (A Mi Tengerünk) névvel illették. Milyen néven ismeretes a jelen időben?